

Norma nr. 15/2009 privind operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile fondului de pensii administrat privat

În vigoare de la 02 noiembrie 2009

Consolidarea are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 659 din 03 octombrie 2009 și include modificările aduse prin următoarele acte: Norma 7/2015; Norma 25/2017;

Ultimul amendament în 01 aprilie 2018.

Având în vedere prevederile art. 41 lit. b) și f), art. 46 alin. (1) lit. a), art. 70 lit. a) și ale art. 88 lit. a) din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Lege,

în temeiul dispozițiilor art. 16 și art. 23 lit. f) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 313/2005,

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, denumită în continuare Comisie, emite prezenta normă.

**CAPITOLUL I
Dispoziții generale**

Art. 1. - Prezenta normă stabilește metodologia operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin conturile bancare ale fondului de pensii administrat privat, astfel:

- a) operațiunile privind viramentele contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii administrate privat;
- b) operațiunile privind decontarea tranzacțiilor cu instrumente financiare;
- c) operațiunile privind transferul activelor participanților între fondurile de pensii administrate privat;
- d) operațiunile privind plata contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii administrat privat în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie;
- e) operațiunile privind stingerea obligațiilor fondului de pensii.

Art. 2. - Prezenta normă se aplică de către următoarele categorii de entități:

- a) fonduri de pensii administrate privat, denumite în continuare fonduri de pensii;
- b) administratori de fonduri de pensii administrate privat, denumiți în continuare administratori;
- c) depozitari ai fondurilor de pensii administrate privat, denumiți în continuare depozitari.

Art. 3. - (1) Termenii și expresiile utilizate în prezenta normă au semnificația prevăzută la art. 2 din Lege.

(2) De asemenea, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

a) contul colector - contul bancar al fondului de pensii deschis la banca depozitar, pentru efectuarea încasărilor contravalorii contribuțiilor individuale brute ale participanților;

b) contul operațional - unul sau mai multe conturi ale fondului de pensii, deschis/deschise la instituții de credit, utilizat/utilizate pentru efectuarea de investiții și pentru stingerea obligațiilor fondului de pensii;

c) contul de transfer - contul bancar al fondului de pensii deschis la banca depozitar pentru operațiuni de virament al contravalorii activelor personale transferate ale participanților;

d) contul DIP pentru plata unică - contul bancar al fondului de pensii deschis la banca depozitar pentru plata unică a contravalorii activului personal net al participantului la fond în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie;

e) contul DIP pentru plata eșalonată - contul bancar al fondului de pensii deschis la banca depozitar pentru plata eșalonată a contravalorii activului personal net al participantului la fond în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie.

CAPITOLUL II

Metodologia operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin contul colector al fondului de pensii

Art. 4. - (1) Operațiunile privind viramentele contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii se efectuează prin intermediul contului colector, deschis la depozitar.

(2) În contul colector al fondului de pensii se înregistrează contribuțiile individuale brute ale participanților.

Art. 5. - (1) Prin contul colector se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

a) încasarea contribuțiilor individuale ale participanților la fondurile de pensii, conform listei de viramente emise de Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale și ordinului de plată;

b) plata comisionului de administrare din contribuții brute, conform ordinului de plată;

c) plata sumelor care se regăsesc în contul colector al fondului, virate eronat și necuvenite acestuia, conform ordinului de plată;

d) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul colector la un moment dat, conform extrasului de cont;

e) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul colector la un moment dat, din contul colector în contul operațional, conform ordinului de plată.

(2) Evidențierea contului colector în contabilitatea fondului de pensii se realizează prin intermediul contului analitic 51211 "Contul colector".

(3) În situațiile în care depozitarul constată că sunt încălcate prevederile referitoare la operațiunile de încasări și plăți efectuate prin contul colector al fondului de pensii, acesta are obligația de a notifica Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare Autoritatea, și administratorul până la finalul următoarei zile lucrătoare ulterioare datei constatării.

Art. 6. - Organizarea și evidențierea viramentelor de contribuții se efectuează conform reglementărilor în vigoare.

Art. 7. - (1) După identificarea participantului și după operațiunea de comisionare a contribuției brute, are loc procesul de convertire a contribuției nete în unități de fond.

(2) Simultan, activul personal al participantului identificat se virează în contul operațional al fondului de pensii privat, în baza ordinului de plată.

(3) Sumele din contul colector nu constituie element de calcul al valorii unitare a activului net al fondului.

Art. 8. - (1) Comisionul de administrare prevăzut la art. 86 alin. (1) lit. a) din Lege se virează în contul bancar al administratorului, concomitent cu emiterea facturii și a situației centralizatoare a componenței comisionului de administrare din contribuții brute.

(2) Documentele justificative care stau la baza înregistrării comisionului de administrare din contribuții brute în contabilitate sunt factura și situația centralizatoare a componenței comisionului de administrare din contribuții brute.

(3) Situația prevăzută la alin. (2) este documentul justificativ, întocmit în format electronic, semnat cu semnătură electronică extinsă, care însoțește factura emisă de administratorul fondului de pensii și cuprinde următoarele elemente obligatorii:

- a) codul atribuit administratorului și înregistrat în registrul Comisiei;
- b) valoarea contribuțiilor brute încasate în contul colector pentru fiecare participant;
- c) valoarea comisionului de administrare din contribuții brute reținut pentru fiecare participant;
- d) data încasării contribuției brute în contul colector;
- e) numărul de participanți pentru care s-au încasat contribuții brute;
- f) numele și prenumele persoanei care a avizat situația centralizatoare.

(4) Situația prevăzută la alin. (3) se întocmește și se arhivează electronic, păstrându-se pentru o perioadă de 10 ani de la constituire.

(5) Calculul comisionului de administrare din contribuții brute cuprinde următoarele etape:

- a) determinarea valorii contribuției brute lunare, ca rezultat al totalizării viramentelor pentru fiecare participant;
- b) calcularea comisionului de administrare din contribuția brută lunară, pentru fiecare participant, prin aplicarea procentului prevăzut în prospectul schemei de pensii la valoarea contribuției brute lunare, determinată conform lit. a), cu două zecimale, prin trunchiere;
- c) verificarea comisionului de administrare din contribuția brută lunară, determinată conform lit. b) pentru fiecare participant și la nivelul fondului de pensii, astfel încât aceasta să nu depășească procentul maxim prevăzut de prospectul schemei de pensii.

Art. 9. - (1) Comisiunile bancare de administrare aferente contului colector sunt cheltuieli suportate de administrator.

(2) Comisiunile bancare aferente operațiunilor care se desfășoară prin contul colector sunt cheltuieli suportate de administrator.

(3) Veniturile din dobânzi aferente contului colector sunt venituri ale fondului de pensii.

CAPITOLUL III

Metodologia operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin contul operațional al fondului de pensii

Art. 10. - (1) Prin contul operațional al fondului de pensii se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

- a) operațiuni privind încasarea sumelor aferente activelor personale ale participanților, din contul colector al fondului de pensii, conform ordinului de plată;
- b) operațiuni privind investirea în active financiare, conform ordinului de plată;

c) operațiuni privind stingerea obligațiilor fondului de pensii, precum plata taxei de audit și a comisioanelor de administrare din activul net al fondului de pensii, conform ordinului de plată;

d) operațiuni privind viramentul contravalorii activelor personale transferate ale participanților în contul de transfer, conform ordinului de plată;

e) operațiuni privind viramentul contravalorii activelor personale transferate ale participanților din contul de transfer, conform ordinului de plată;

f) operațiuni privind plata contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii administrat privat în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie, în contul DIP pentru plată unică și contul DIP pentru plata eșalonată ale fondului de pensii, conform ordinului de plată;

g) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul operațional la un moment dat, conform extrasului de cont;

h) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul colector la un moment dat, în contul operațional din contul colector, conform ordinului de plată;

i) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul de transfer la un moment dat în contul operațional din contul de transfer, conform ordinului de plată;

j) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul DIP la un moment dat în contul operațional din contul DIP, conform ordinului de plată.

k) operațiuni privind încasarea cupoanelor, dividendelor și altor sume aferente plasamentelor efectuate;

l) operațiuni privind transferul disponibilităților din/către alte conturi operaționale ale aceluiași fond, conform ordinului de plată.

(2) Evidențierea contului operațional în contabilitatea fondului de pensii se realizează prin intermediul contului analitic 51212 "Contul operațional".

(3) În situațiile în care depozitarul constată că sunt încălcate prevederile referitoare la operațiunile de încasări și plăți efectuate prin contul operațional al fondului de pensii, acesta are obligația de a notifica Autoritatea și administratorul până la finalul următoarei zile lucrătoare ulterioare datei constatării.

(4) Sumele din contul operațional constituie element de calcul al valorii unitare a activului net al fondului de pensii.

Art. 11. - (1) Comisionul de administrare prevăzut la art. 86 alin. (1) lit. b) din Lege se virează în contul bancar al administratorului, concomitent cu emiterea facturii și a situației centralizatoare a componenței comisionului de administrare din activul net al fondului de pensii.

(2) Documentele justificative care stau la baza înregistrării în contabilitate a comisionului de administrare din activul net al fondului sunt factura emisă și situația centralizatoare a componenței comisionului de administrare din activul net al fondului de pensii.

(3) Situația prevăzută la alin. (2) este documentul justificativ, întocmit în format electronic, semnat cu semnătură electronică extinsă, care însoțește factura emisă de administratorul fondului de pensii și cuprinde următoarele elemente obligatorii:

a) codul atribuit administratorului și înregistrat în registrul Comisiei;

b) valoarea activului net al fondului de pensii;

c) data de calcul al valorii activului net al fondului de pensii;

d) valoarea comisionului de administrare din activul net al fondului de pensii;

e) numele și prenumele persoanei care a avizat situația centralizatoare.

(4) Situația prevăzută la alin. (3) se întocmește și se arhivează electronic, păstrându-se pe o perioadă de 10 ani de la constituire.

(5) Elementele prevăzute la art. 86 alin. (1) din Lege se pot regăsi fie pe o singură factură, fie pe facturi separate.

Art. 12. - (1) Comisioanele bancare de administrare aferente contului operațional sunt cheltuieli suportate de administratorul fondului de pensii.

(2) Comisioanele bancare aferente operațiunilor care se desfășoară prin contul operațional sunt cheltuieli suportate de administratorul fondului de pensii.

(3) Veniturile din dobânzi aferente contului operațional sunt venituri ale fondului de pensii.

CAPITOLUL IV

Metodologia operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin contul de transfer al fondului de pensii

Art. 13. - (1) Prin contul de transfer al fondului de pensii deschis la banca depozitar se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

a) operațiuni privind viramentul contravalorii activelor personale transferate ale participanților din contul operațional, conform ordinului de plată;

b) operațiuni privind viramentul contravalorii activelor personale transferate ale participanților în contul operațional, conform ordinului de plată;

c) operațiuni privind plata penalităților, în caz de transfer al participantului mai devreme de 2 ani de la data aderării sale, conform prevederilor prospectului schemei de pensii și al normelor în vigoare, din contul de transfer al fondului în contul bancar al administratorului, conform ordinului de plată;

d) operațiuni privind încasarea provizionului tehnic din contul de provizion al administratorului, în aceeași zi în care se efectuează transferul activului personal al participantului transferat din contul operațional în contul de transfer al fondului de pensii administrat privat;

e) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul de transfer la un moment dat, conform extrasului de cont;

f) transferul dobânzilor bonificate asupra disponibilităților existente în contul de transfer la un moment dat din contul de transfer în contul operațional, conform ordinului de plată.

(2) Evidențierea contului de transfer în contabilitatea fondului de pensii se realizează prin intermediul contului analitic 51213 "Contul de transfer".

(3) În situațiile în care depozitarul constată că sunt încălcate prevederile referitoare la operațiunile de încasări și plăți efectuate prin contul de transfer al fondului de pensii, acesta are obligația de a notifica Autoritatea și administratorul până la finalul următoarei zile lucrătoare ulterioare datei constatării.

(4) Sumele din contul de transfer nu constituie element de calcul al valorii unitare a activului net al fondului.

Art. 14. - (1) Penalitatea de transfer prevăzută la art. 86 alin. (2) din Lege se virează în contul bancar al administratorului, concomitent cu emiterea facturii și a situației de calcul aferente.

(2) Documentele justificative care stau la baza înregistrării în contabilitate a penalității de transfer suportate de participant în cazul prevăzut la art. 86 alin. (2) din Lege sunt factura emisă și situația de calcul aferentă.

(3) Situația prevăzută la alin. (2) este documentul justificativ, întocmit în format electronic, semnat cu semnătură electronică extinsă, care însoțește factura emisă de administratorul fondului de pensii.

(4) Situația prevăzută la alin. (3) se întocmește și se arhivează electronic, păstrându-se pe o perioadă de 10 ani de la constituire.

Art. 15. - (1) Comisioanele bancare de administrare aferente contului de transfer sunt cheltuieli suportate de administrator.

(2) Administratorul fondului de pensii de la care se transferă participantul suportă comisioanele bancare aferente transferului de disponibilități bănești ale participantului.

(3) Veniturile din dobânzi aferente contului de transfer sunt venituri ale fondului de pensii.

CAPITOLUL V

Metodologia operațiunilor de încasări și plăți efectuate prin conturile DIP ale fondului de pensii

Art. 16. - (1) Prin contul DIP pentru plată unică al fondului deschis la banca depozitar se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

a) operațiuni privind viramentul contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie din contul de operațiuni în contul DIP pentru plată unică al fondului de pensii, conform ordinului de plată;

b) operațiuni privind plata unică a activului personal net al participantului la un fond de pensii în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie, conform ordinului de plată;

c) operațiuni privind plata impozitelor, taxelor și comisioanelor aferente operațiunilor prevăzute la lit. b), conform ordinului de plată;

d) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul DIP pentru plată unică la un moment dat, conform extrasului de cont;

e) transferul dobânzilor bonificate din contul DIP pentru plată unică în contul operațional, conform ordinului de plată;

f) operațiuni privind încasarea provizionului tehnic din contul de provizion al administratorului în contul DIP pentru plata unică al fondului, în aceeași zi în care se efectuează anularea unităților de fond ale participantului și virarea drepturilor cuvenite;

g) operațiuni privind încasarea sumelor din contul DIP pentru plăți eșalonate.

(2) Prin contul DIP pentru plăți eșalonate al fondului deschis la banca depozitar se desfășoară următoarele categorii de operațiuni:

a) operațiuni privind viramentul contravalorii activului personal net al participantului la un fond de pensii în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie din contul de operațiuni în contul DIP pentru plăți eșalonate al fondului de pensii, conform ordinului de plată;

b) operațiuni privind plata eșalonată a activului personal net al participantului la un fond de pensii în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie, conform ordinelor de plată;

c) operațiuni privind plata impozitelor, taxelor și comisioanelor aferente operațiunilor prevăzute la lit. b), conform ordinului de plată;

d) bonificarea dobânzilor aferente disponibilităților existente în contul DIP pentru plăți eșalonate la un moment dat, conform extrasului de cont;

e) operațiuni privind încasarea provizionului tehnic din contul de provizion al administratorului în contul DIP pentru plata eșalonată al fondului, în aceeași zi în care se efectuează anularea unităților de fond ale participantului și virarea drepturilor cuvenite;

f) operațiuni privind viramentul sumelor cuvenite participanților și beneficiarilor către contul DIP pentru plată unică.

(3) Evidențierea contului prin care se efectuează operațiunile privind plata unică a contravalorii activului personal net al participantului la fond în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie în contabilitatea fondului de pensii se realizează prin intermediul contului analitic 512141 «Contul DIP pentru plată unică», iar evidențierea contului prin care se efectuează operațiunile privind plata eșalonată a contravalorii activului personal al participantului se realizează prin intermediul contului analitic 512142 «Contul DIP pentru plată eșalonată».

(4) În situațiile în care depozitarul constată că sunt încălcate prevederile referitoare la operațiunile de încasări și plăți efectuate prin conturile DIP ale fondului de pensii, acesta are obligația de a notifica Autoritatea și administratorul până la finalul următoarei zile lucrătoare ulterioare datei constatării.

(5) Sumele din conturile DIP nu sunt supuse procesului de investire și nu constituie element de calcul al valorii unitare a activului net al fondului.

Art. 17. - (1) Comisioanele bancare de administrare aferente conturilor DIP pentru plată unică și DIP pentru plată eșalonată sunt cheltuieli suportate de administrator.

(2) Comisioanele bancare aferente viramentului contravalorii activului net în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie din conturile DIP pentru plată unică și DIP pentru plăți eșalonate ale fondului de pensii în contul bancar al participantului/beneficiarului, precum și comisioanele asimilate acestuia, respectiv taxele datorate bugetului de stat, sunt suportate de către participant.

(3) Comisionul de retragere a numerarului din conturile DIP ale fondului de pensii, în cazul în care plata se face prin mandat poștal, este suportat de către participant.

(4) Veniturile din dobânzi aferente contului DIP pentru plată unică sunt venituri ale fondului de pensii.

(5) Veniturile din dobânzi aferente contului DIP pentru plată eșalonată sunt venituri ale participanților.

(6) Repartizarea dobânzilor bonificate conform art. 16 alin. (2) lit. d) către fiecare participant la un fond de pensii în caz de invaliditate, în caz de deces și în caz de deschidere a dreptului acestuia la pensie, se realizează în funcție de suma existentă în plată și de perioada de timp pentru care optează participantul.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 18. - Termenele prevăzute de prezenta normă care expiră într-o zi de sărbătoare legală sau într-o zi nelucrătoare se vor prelungi până la sfârșitul următoarei zile lucrătoare.

Art. 19. - Nerespectarea dispozițiilor cuprinse în prezenta normă se sancționează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Art. 20. - (1) Prezenta normă intră în vigoare la 30 de zile calendaristice de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) operațiunile menționate la art. 5 alin. (2), art. 7 alin. (2), art. 10 alin. (2), art. 13 alin. (2), art. 16 alin. (2), care intră în vigoare începând cu data de 1 ianuarie 2010.

Art. 21. - La data intrării în vigoare a prezentei norme se abrogă:

a) «abrogat»

b) art. 15 alin. (3) din Norma nr. 14/2008 privind protecția participanților în cazul fuziunii fondurilor de pensii administrate privat, aprobată prin Hotărârea Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private nr. 27/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 452 din 17 iunie 2008;

c) orice alte dispoziții contrare.